

Samen steeds vaardiger

Wat moet je als onderwijsprofessional in huis hebben om inclusief onderwijs te kunnen bieden? Kindcentrum De Kroevendonk in Roosendaal werkte binnen een professionele leergemeenschap aan acht vaardigheden.

Het leidde tot een diverse groep met naast leerkrachten ook een ib'er, onderwijsassistent, pedagogisch medewerker, taalleerkracht, medewerker Wij Samen (jeugdzorg in onze school) en orthopedagoog. Onze eerste doelstelling was te onderzoeken hoe we het onderwijs voor alle kinderen zoveel mogelijk in de eigen groep kunnen laten plaatvinden. Dit leidde al snel tot een andere vraag die we onszelf eerst wilden stellen:

‘welke vaardigheden heb je als professional nodig om op ons kindcentrum te kunnen werken in relatie tot inclusie?’. Anderhalf jaar hebben we met elkaar gesproken, literatuur gelezen en voorstellen geschreven over dit thema. Uiteindelijk kwamen we tot acht vaardigheden voor inclusief werken (zie illustratie).*

Op kindcentrum De Kroevendonk werken we al geruime tijd vanuit de visie dat we goed onderwijs en goede opvang willen bieden aan alle kinderen in de wijk. Toen wij in 2021 gevraagd werden om deel te nemen aan het project Proud To Teach All (PTTA), zagen we dat als een mooie verrijking voor onze ontwikkeling naar steeds inclusiever onderwijs. PTTA is een internationaal Erasmus+-project dat leerkrachten, schoolleiders en andere onderwijsprofessionals ondersteunt om op een effectieve manier inclusief te werken met alle leerlingen, hoe divers ze ook zijn. Vanuit dit project werd ons gevraagd een professionele leergemeenschap (PLG) op te starten gericht op inclusief onderwijs.

Acht vaardigheden

Begin schooljaar 2022/2023 vroegen wij wie van onze collega's zou willen deelnemen aan deze PLG inclusie.

Geen afvinklijstje

De acht vaardigheden zijn niet bedoeld als afvinklijst, maar opgesteld als inspiratiebron van waaruit we willen werken. Bij inclusief onderwijs gaat het om samen ontwikkelen, leren met en van elkaar. We hopen dat we ons door deze vaardigheden centraal te stellen, steeds meer bewust worden waarom we de dingen doen zoals we ze doen. In de wetenschap dat als je iets niet weet, je gebruik kunt maken van de kennis of vaardigheid van iemand anders binnen of buiten de organisatie. In een open, lerende sfeer willen we elkaar

aansporen om soms anders te kijken naar situaties, elkaar aan te spreken en vooral te genieten en gebruik te maken van de diversiteit binnen ons kindcentrum. De uitwerking van de vaardigheden is geen eindpunt, maar een startpunt van verdere ontwikkelingen.

Databank en kijkwijzer

Met de PLG leggen we de komende tijd achter elke vaardigheid een databank aan. Daarin komen artikelen, boekentips, websites, podcasts en werkvormen die passen bij die vaardigheid. Daarnaast ontwikkelen we een kijkwijzer waarin we bij elke vaardigheid vijf concrete gedragingen in beeld brengen, die je als professional naast je eigen handelen kunt leggen. Ook hierbij is het doel ons zowel individueel als samen verder te ontwikkelen en ingewikkeldheden die we daarbij tegenkomen, te bespreken. Als de databank en kijkwijzer gerealiseerd zijn, wacht er alweer een nieuwe uitdaging: de vraag waarmee we begonnen. We gaan verder onderzoeken hoe we de vaardigheid 'Ik bereid mijn lessen/activiteiten voor, zodat alle kinderen mee kunnen doen' nog beter kunnen uitwerken. Hierbij zullen we ons verder verdiepen in het onderwijsontwerp Universal Design for Learning.

Fundament

Met de ontwikkeling van de vaardigheden, databank en kijkwijzer slaan we geen nieuw pad in. Het sluit naadloos aan op de visie van waaruit we bij De Kroevendonk al heel lang werken. En het bouwt voort op trainingen, studiedagen, gesprekken en overleggen in de afgelopen jaren. Ook is het gebaseerd op successen die we met elkaar al hebben gevierd en uitdagingen die we al zijn tegengekomen. Dit alles met ons motto als fundament: Geloven in ontwikkeling, altijd! ●

Auteur: Meri Weeda

IB'er onderbouw,
De Kroevendonk

Auteur: Debby Huibregtse

leerkracht en
orthopedagoog,
De Kroevendonk

Juf Xin-Nan: "Ook ik mag elke dag opnieuw beginnen"

"Iedereen kan meedoen! Dat staat centraal in mijn onderwijs. Elke dag bedenk ik hoe ik alle kinderen kan laten meedoen tijdens de lessen en activiteiten. Makkelijk is dat niet. Het betekent allereerst dat ik moet investeren in de relatie met de kinderen in mijn klas. Het vraagt om kijken en luisteren naar wat elk van hen te vertellen heeft. Het betekent ook dat ik moet weten wat de achtergrond van mijn leerlingen is, welke bagage ze bij zich hebben en wat hun interesses zijn. Daarnaast is het belangrijk dat ik hun (onderwijs)behoeftes helder heb en me blijf afvragen wat zij van mij als leerkracht nodig hebben.

Inclusie speelt niet alleen bij rekenen en taal. Ik leer mijn leerlingen ook wat 'hart hebben voor de ander' betekent. Hoe bijzonder is het dat een hele klas ondersteunende gebaren leert om beter te communiceren met een medeleerling. Hoe mooi is het dat kinderen een slinger knutselen die een klasgenoot helpt om te ontprykkelen. Tegelijk is het bij ons op school de norm. Natuurlijk, dat gaat met vallen en opstaan. Wat de ene dag werkt, lukt de volgende dag misschien niet. Daarom mogen niet alleen de kinderen elke dag opnieuw beginnen, ik mag dat ook!

- Xin-Nan Sjoersma, leerkracht groep 3 -